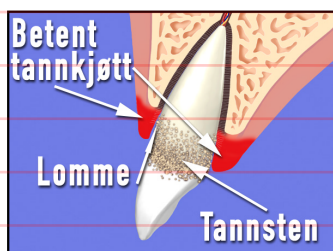

Fjerne tannsten - operasjon

Når det ikke tilheler

Gammel tannsten som blir liggende er en vanlig årsak til betent tannkjøtt. Et betent tannkjøtt kan med tiden føre til tannløsning - periodontitt. Tannsten kan også medvirke til dårlig ånde. Noen mennesker får lett tannsten, mens andre rammes mildere.

Når periodontitten har utviklet seg over tid, har ofte benet dratt seg tilbake (resorbert) så mye at lommene rundt tannen har blitt svært dype. Behandlingen som da utføres, innebærer at tannlegen eller tannpleieren først forsøker å fjerne tannsten til tross for at lommene er dype og vanskelig tilgjengelig. Hvis det er mulig å forbedre munnhygiene, anbefaler vi det også. Hvis tilhelingen uteblir, kan man hjelpe kroppen i gang med en liten operasjon for å komme til tannsten, bakterier og sykt vev rundt tannen.

Tannsten har samlet seg nede i tannkjøttslommen. Kjevebenet har trukket seg tilbake flere millimeter. Tannkjøttet er hovent og blør lett. Tannlegen/tannpleierens vanlige rengjøring er ikke nok. Et alternativ er å foreta en liten operasjon.

Behandling

Vi begynner med å bedøve tennene og det syke tannkjøttet. Bedøvelsen er den samme som vi benytter når vi f.eks reparerer en vanlig tann.

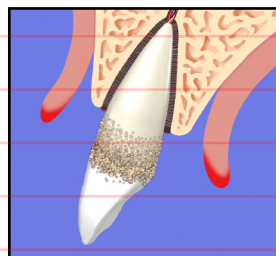

Med dagens moderne tannbehandling er det en selvfølge at behandlingen skal være smertefri.

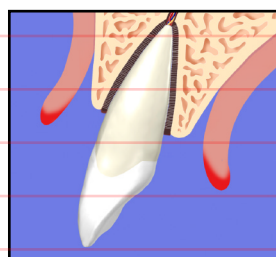
Når vi skal fjerne bakterier og tannsten, er det viktig å ha det rent rundt oss. De instrumentene vi benytter er sterilisert og vi følger selvfølgelig de hygieneregler som Statens helsetilsyn anbefaler.

Operasjonen i seg selv er ikke noe stort inngrep, men det kan se slik ut når vi forbereder og vasker rent. Husk da at det er for din skyld vi er så nøye.

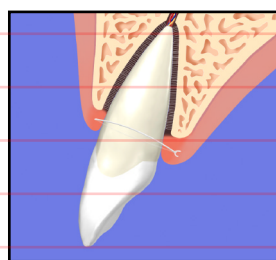
Når vi er sikre på at bedøvelsen virker, kan vi begynne. Vi lager et lite snitt slik at vi kan se inn i den syke tannkjøttslommen. Nå er det mye enklere å komme til. Vi fjerner også sykt tannkjøtt samtidig som vi polerer rotoverflaten der tannstenen har sittet. Behandlingen er smertefri. Så gjenstår bare å sy igjen snittet med et par sting. Etter en uke eller to foretar vi vanligvis en kontroll.

Når bedøvelsen virker, lager vi et lite snitt slik at vi kommer bedre til.

Vi tar bort tannsten, sykt vev og polerer rotoverflaten. Behandlingen er hele tiden smertefri.

Snittet sys sammen igjen med et par sting og tilheler vanligvis ganske raskt. Er behandlingen vellykket, vil ikke sykdommen komme tilbake. Tannkjøttet og kjevebenet tilheler og kan fortsette å fungere lenge.

Tilheling

Når tannkjøttet har tilhelt rundt tannen, er den dype lommen vanligvis helt borte.

Nå er forutsetningene for å forhindre nye sykdommer mye bedre. Hvis vi kjenner årsakene til de første skadene, er det svært viktig å gjøre noe med disse hvis mulig. Ellers vil periodontitten kunne komme tilbake.

Benet og tannens feste fortsetter å tilhele over lang tid, formodentlig måneder og kanskje år etter vår behandling. Derfor er det svært viktig at du er nøye med tannhygiene, spesielt mellom tennene. Vi kontrollerer tilhelingen i løpet av det nærmeste året.

Med en god munnhygiene og regelmessige besøk hos tannlegen/tannpleieren, kan vi sammen redusere risikoen for ny sykdom i munnen din.

På neste side finner du svar på mange av de spørsmålene vi pleier å få i forbindelse med en operasjon.

Vær nøye med å følge de råd vi kommer med, og ta gjerne kontakt om det er noe som er uklart.

Å tenke på etter behandling

Et operasjonssår i munnhulen kan i motsetning til andre sår på huden vanligvis ikke beskyttes med noen form for bandasje. For å få en komplikasjonsfri tilheling kreves det derfor at du er forsiktig med operasjonsområdet og følger våre gitte instruksjoner.

Smerte forekommer ofte når bedøvelsen slipper taket. Eventuell verking er mest påtagelig i de første timene og avtar som regel etter noen døgn.

Som regel kan smerten dempes eller avhjelpes med legemidler man kan få kjøpt reseptfritt på apotek, f.eks Paracet eller Panodil.

Vær nøye med å lese bruksanvisningen for hvordan preparatet skal brukes og med å følge eventuelt andre anbefalinger fra oss.

Hevelse opptrer vanligvis etter behandlingen rundt operasjonsområdet og av og til også i ansiktet. Hevelsen er gjerne størst et par dager etter operasjonen, for så siden suksessivt å avta. Av og til kan man få et blåmerke, noe en heller ikke skal uroe seg for.

Blødning i mindre omfang kan inntreffe etter operasjonen og er også normalt. Skulle blødningen ikke vise tegn til å stoppe, kan du plassere en sammenrullet gaskompress, et rent lommeterkle eller lignende over såret med et lett og konstant trykk i ca. 30 minutter. Deretter fjerner du kompressen forsiktig. Sitt eller halvligg. Kommer hodet ditt for lavt, øker risikoen for blødning. Har ikke blødningen stoppet, kan du gjenta denne prosedyren 2-3 ganger. Skulle blødningen fremdeles ikke opphøre, skal du kontakte oss eller tannlegevakten, eventuelt et sykehus.

Unngå å skylle munnen, spise eller drikke de første tre timene etter operasjonen, og ikke før bedøvelsen har sluppet taket. Det er viktig for tilheling og eget velvære at du siden spiser slik at det normale næringsbehovet blir dekket. Du bør velge lettygd kost de første dagene.

Røyking forstyrrer tilhelingsprosessen og bør i det lengste unngås. Røykere rammes dessuten oftere og tidligere av periodontitt.

La såret være mest mulig i fred og unngå hardt kroppsarbeid eller trening de første dagene.

Kroppstemperaturen kan stige det første døgnet etter en operasjon, men den bør gå forholdsvis raskt tilbake til det normale.

Du bør børste tennene etter et døgn for å redusere bakterieansamlinger. Børst forsiktig med en myk tannbørste, men unngå sårområdet som må få tillhele i fred. De andre tennene rengjøres som vanlig. Noen ganger anbefaler vi et spesielt skyllemiddel som ekstra hjelp.

Kontakt oss eller vaktavende tannlege/sykehus om noe skulle skje som faller utenfor det som er beskrevet ovenfor. Det kan f.eks være:

Sterk blødning som du selv ikke får stoppet. Økende hevelse, problemer med å svelge, kraftig feber, verking som tiltar eller endrer karakter etter noen døgn.

Om du lurer på noe, er det selvfølgelig bare å ta kontakt.

